

EXTRA!

NAUJIENOS

Už telegramų teisingumą redakcija negalvoja. Karėje kiekviena puse dažnai primeluoja. Kas mums išrodo teisinga, o kas ne, tą pasakome karės apžvalgoj du ar tris syk savaitėje.

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PIRMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. I

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Utarninkas, Spalis-October 20, 1914.

PRICE, 2c.

No. 92

BELGAI SUMUSE VOKIECIUS Tukstančiai žuvo prie Przemyslio

Eina gandas, kad talkininkai atsieme nuo Vokiečių Ostende

Dar miliona kareivių siunčia kaizeris Francijon

Japonų kruizerį paskandino vokiečių mina

DAR MILIONAS VOKIEČIŲ
EINA ANT FRANCIJOS.

BORDEUX, Francija, Okt. 19. — Kad papildžius nuostolius, kokius jie turėjo mušius su francuzais, vokiečiai nuolat siunčia naujų pulkų Francijon. Apskačiuojama, kad dar vieną miliona kareivių Vokietija dabar siunčia prieš Franciją.

ANGLŲ LAIVYNAS
PADESIŲS SULAIKYTI
VOKIEČIUS.

LONDONAS, Okt. 19. — Anglijos laivynas gali dabar pagelbėti talkininkams iš jūrų, kada vokiečiai eina pajūriu, norėdami dar vis apėiti talkininkų kairįjį sparną. Kalbama, kad Anglijos laivai jau turėję progą šaudyti į vokiečius ties Nieuportu, bet tos žinios dar nebuvo patvirtintos. Vienok Londone manoma, kad Anglijos laivynas galės daug prisidėti prie vokiečių sulaikytymo.

Mušis Belgijos parubėžyje gerai sekasi talkininkams. Francijos oficialis pranešimas sako, kad talkininkai ir ypač belgų armija ne tik atmušę vokiečių užpuolimus, bet ir nuviję vokiečius Belgijoje iki Roulers.

I rytus nuo Dixmude, tarp Nieuportu ir Vladsloo, vokiečiai šaudė į talkininkų liniją iš sunkiųjų armotų, bet be pasekmių.

Toliaus talkininkai tarp upės Lys ir kanalo La Basse galėjo paeiti pirmyn prie Lille. Šioj aplinkėje buvo labai smarkus mušis. Talkininkams prisiėma eiti nuo namų iki namų.

Aplinkėje Arras į pietus ir šiaurę francuzai buvo priver-

ti mušties be paliaubos per dešimt dienų, bet kareivių dvasia esanti puiki.

Chaulnes aplinkėje francuzai atmušę visas vokiečių kontr-atakas.

Centre atmainų nebuvo, o Elzase pietuose francuzai vis dar laiko užėmę Thanną.

TALKININKAI ATSIĖMĖ NUO
VOKIEČIŲ OSTENDE

LONDONAS, Okt. 20. — Lai kraščio Morning Post korespondentas iš šiaurinės Francijos praneša, jog jis girdėjęs, kad talkininkai atsiėmė nuo vokiečių Ostende.

VOKIEČIAI BLOGAME
PADEJIME.

LONDONAS, Okt. 20. — Lai kraščio Morning Post korespondentas iš Francijos telegrafuoja, kad mušio linija tęsiasi nuo Ostende iki Lille. Talkininkų padėjimas esąs geras. Vokiečiams matyt galutinai nepasiseks jų užmanymas užvaryti talkininkus iki Doverio siaurumos. Vokiečiai jau atsiuntė pagelbon kareivių iš visur, iš kur tik galėjo. Nei iš Bruxelles'o, nei iš Antverpo, nei iš Bruges jie nebegali atsiųsti mušio vieton nei vieno pulko. O su tokiais spēkomis, kokias dabar turi, vokiečiai turi eiti ant tikros pražuties.

Prie nepatogijų, kokias sunkina vokiečiai, prisidėjo dabar lietys, kurie pavertė visą šalį į neišbredamą purvyną. Kaip dalykai nevirstų, visvien kaizerio armijai prie Anglijos kanalo sunku bus išlikti.

LONDONAS, Okt. 20. — Belgijos karalius Albertas ir jo armija turėjo progą parodyti savo narsumą. Ant Belgijos ir Francijos rubežiaus talkininkai, tarp kurių svarbiausią vietą užėmė belgų armija, smarkiai sumušę vokiečius, ir nuviję juos į šiaurę.

KARĖS STEBUKLAS.

Photo by American Press Association.

Berline pardavinėjami plakatai su pavyzdžiu 16,4 colių kaulės kulkos, kurios nugriovė Louvainą, Namurą, Longvy ir Maubeuge. Ant kulkos pa veiklo yra kryžius ir apačioj žodžiai "Su Dievu už karalių ir tėvynę."

TOKIO, Japonija, Okt. 19. — Apskelbta, kad Kiau-Cau uoste siautusi baisi audra, ir sunaikinusi prieplauką. Dvidešimt japonų jureivių paskendo.

PASKENDO JAPONŲ
KRUIZERIS NUO VOKIEČIŲ
MINOS.

TOKIO, Japonija, Okt. 19. — Japonų kruizeris Takačiho ties Kiau-Cau uostu išvažiavo ant vokiečių minos ir paskendo. 271 japonų jureivių neteko gyvasties. Tik 13 jureivių buvo surinkta kariškų laivų, kurie pribuvo pagelbon.

Kruizeris Takačiho buvo vienas iš senesnių japonų kariškų laivų. Turėjo 3,700 tonų įtalpos. Galėjo plaukti greitumu 18 šu puse mazgų į valandą.

CETTINJE, Černogora, Okt. 19. — Adriatikos juroje Francijos kruizeris paskandino austrų vieną pojurinį laivelį kurs norėjo užpti francuzų laivus, išplaukęs iš Coltaro mosto.

LONDONAS, Okt. 19. — Iš Harwicho pranešama, kad anglų kruizeris Undaunted šiaurės juroje suėmęs vokiečių laivą, kurs dėjęs minas.

AMERIKA GALI SIŪSTI
MAISTO NELAIMIGIEMS
BELGAMS.

WASHINGTON, D. C., Okt. 19. — Vokietijos valdžia sutiko leisti, kad iš Amerikos būtų vežama maisto ir reikalingiausių gyvenimo dalykų nelaimīgiems nuo karės.

Amerikos valstijos departamentas pranešė apie tai savo pasiuntiniui Anglijoje ir Anglijos pasiuntiniui Washingtone.

Londone amerikiečiai yra surinkę 1,500 tonų visokios palpos belgams, ir dabar galės išsiųsti Belgijon.

RUMUNJIA NELEIDŽIA
VOKIETIAMS SIŪSTI KARĖS
DĀLYKŲ TURKIJON.

LONDONAS, Okt. 19. — Iš Rymo pranešama, jog ten sužinota, kad Rumunijos valdžia sulaukusi Vokietijos 150 vežimų su karės dalykais, paskirtais Turkijai. Vežimai buvo sulaukyti tarp Bucharesto ir Giurgevo. Vokietijos valdžia protestavusi, bet tas nieko negelbėjo.

TURKIJON NERAMU.

LONDONAS, Okt. 20. — Iš Rymo telegrama laikraščio Daily News praneša, kad Turkijoje darosi vis neramiaus. Rusijos pasiuntinys iš Konstantinopolio pervežė ambasados archivus į Odessą.

Prie Przemyslio tvirtoves žuvę 40,000 rusu

Vokiečiai visur atmušti nuo Vislos

Zinios iš Berlino skelbia, kad Kaukaze esąs maištas

40,000 RUSŲ ŽUVO PRIE
PRZEMYSLIO.

LONDONAS, Okt. 19. — Reuterio agentūros telegrama, atėjusi iš Vienos per Amsterdamą, praneša, kad rusai prie Przemyslio netekę 40,000 kareivių, užmuštų ir sužeistų. Austrijos oficialis pranešimas išleistas Vienoje sako, kad mušis su rusais į pietus nuo Przemyslio tebesitęsia. Rusai keletą sykių buvo atakavę austrus, bet kiekvieną sykį būvę atmušti. Austrų sunkioji artilerija dabar esanti veikmėje. Austrai tebeveja rusus prie Karpatų kalnų, ir keliose vietose austrai jau perėję Karpatus.

Korespondentas iš Lvovo praneša, kad vokiečių ir austrų nuostoliai prie Sano upės būvę baisūs. Upė esanti užkimšta užmuštų vokiečių kareivių lavonais. Vokiečiai su austrais keletą sykių bandę perreiti Sano upę, bet kiekvieną sykį turėjo lik paguldyti daugybę kareivių.

VOKIEČIAI VISUR
ATMUŠTI NUO
VISLOS.

LONDONAS, Okt. 19. — Lai kraščio Daily Telegraph telegrama iš Peterburgo praneša:

"Visi austrų ir vokiečių mėginimai pereiti Vislos upę nepasisekė, ir jie turėjo liauties užplūdinėje. Vokiečiai betgi, kaip rodos, pasitraukė tvarkoj, ir yra prisirengę atakliai lakyties prieš rusų užpuolimus.

"Vokiečiai yra privežę baisesią daugybę artilerijos ir šaudo dieną ir naktį. Po uždanga artilerijos ugnies vokiečiai buvo padarę daugybę bandymų pereiti Vislos upę, permesdami pontoninius tiltus. Vienas pranešimas sako, kad vokiečiai

ne mažius kaip aštuoniolkoje vietų buvo mėginę pasidaryti tiltus, bet visose vietose jie buvo atmušti, ir jų tiltai buvo sugadinti."

Paskutiniai pranešimai apie mušius prie Vislos upės sako, kad rusai smarkiai buvo sumušę vokiečius ik keletą šimtų buvo paėmę nelaisvėn.

Tarp Jozefowo ir Ivangorodo mušis jau tęsiasi penkias dienas. Vokiečiai nieko nelaimėjo.

RUSIJON IR ANGLIJON
MAISTAI.

BERLINAS, Okt. 19. (Bevliu telegrafu). Berline šia dieni apskelbta, kad Anglija šaukiasi pagelbos Portugalijos, kad ji pagelbėtų numalšinti klančius maištus prieš Anglija pietinėje Afrikoje.

Indijoje taipgi esą sukilę žmonės. Zinios gautos iš Konstantinopolio praneša, kad Anglija pasiuntė tris kareivių batalijonus iš Maltos į Indiją.

Rusijoje taipgi prasidėjo maištai. Iš Besarabijos rusų kareiviai būvę pasiųsti Kaukazan, kur siaučias maištas.

Pranešimai iš Varšavos sako, kad rusų kariuomenės Lenkijoje yra 800,000, bet kad rusams truksta prityrusių oficerių.

Kieve, Moskvoy ir kitur visi ligonbučiai yra pripildyti sužeistais kareiviais. Stoka sanitarijos dalykų ir prietaisų labai atjaučiama.

Tas viskas duoda viltį vokiečiams, kad jie pergales rusus Lenkijoje.

VOKIEČIAI TURI 350,000
NELAISVIŲ.

STOCHOLMAS, Švedija, Okt. 19. — Andres Hedin, žinomas švedų keliautojas ir tyrinėtojas, praneša iš Vokietijos, kad vokiečiai jau turi nelaisvius 350,000 belgų, anglų ir rusų.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address, Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$5.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirma Lietuvių Dienraštis Amerikoje Eina iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėlionius.

Leidžia Naujienų Bendrovė. Prenumeratos kaina: Chicagoje—per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams 6.00; pusei metų \$3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų \$3.00
Oviem mėnesiam \$1.00
Europoje, metams \$7.00
Pavienių dienraštio numerų kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

NON OLET.

Pasak Rymo imperatoriaus Vespasiano, pinigai neturi kvapo — non olet. Visvien kokiū būdu jie įgyti, jų vertė vienoda. Reikia, juos galima imti, kad ir iš purviniausių šaltinių. By tik jų randasi.

Taip prolaūja visi pelno jėškotojai. Taip protuoja ir Suvienytųjų Valstijų kapitalistai.

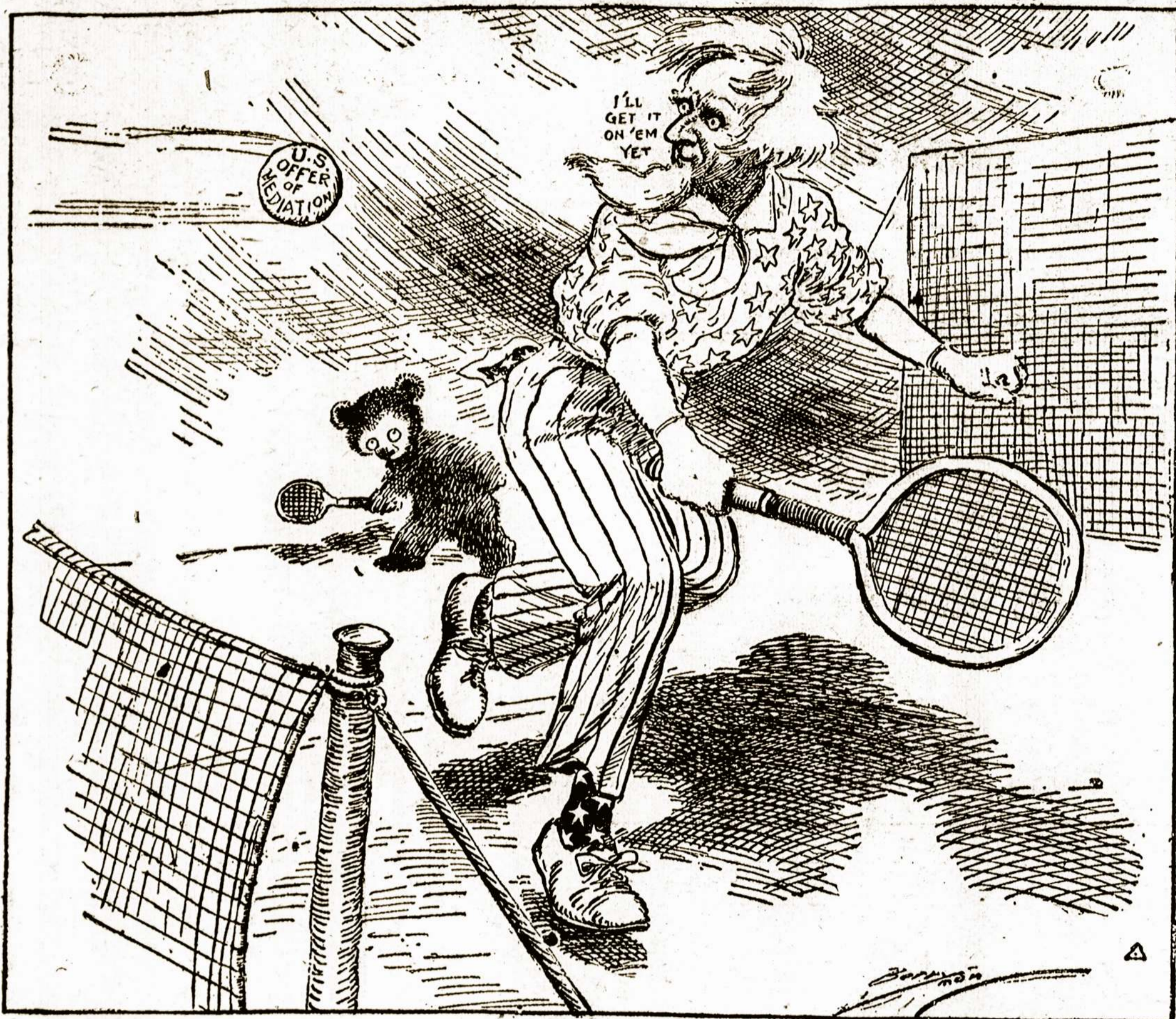
Europos karė duoda gerą progą Amerikos lobininkams dar labiau padidinti savo turtus. Jie gabena kariaujančioms šalims maisto, ginklų ir kitokių lalykų ir gauna už tai didžiulius pinigus. Jie visiškai nepaiso, kad taip elgdamiesi, jie atlieka labai nedorą darbą ir kartu laūžo šalies neutralitetą.

Jeigu Suvienytosios Valstijos atsiskaitytų duoti maisto Europai, tai karė tenai negalėtų ilgai tęstiesi. Siūsdama maistą Europon, ji paigina žmonių skerdynes.

Kaipo neutralė šalis, Suvienytosios Valstijos turėtų nesėlpti nėvienos kariaujančios pusės. Bet ji parduoda maistą ir amuniciją (ginklus) Anglijai ir Francijai. Negalima tvirtinti, kad ji tai daro vien simpatijos prie Anglijos ar Francijos. Ne, jai rūpi pinas. Kapitalistų laikraščiai atvirai tati sako. Vienas jų nesena patarė Suvienytoms Valstijoms; "Nepraileisti progos padaryti gerą biznį prekyboje. Hollandija dabar turi progą iš Vokietijos paimiti pinigų, labai daug pinigų. Lygiai kaip Suvienytosios Valstijos iš talkininkų."

Vadinasi, jeigu laivai taip pat liuosai galėtų plaukioti į Vokietiją, kaip į Angliją, šios šalies kapitalistai pardavinėtų savo tavorus Vokietijai. Jie nori "uždirbti," ir reikia pasakyti, jiems tati dabar sekasi. Iš Suvienytųjų Valstijų portų kasdien eina laivai prikrauti tukstančiais tonų įvairiausių reikalingų Europai dalykų. Kiek jų išgabena tenai matyti iš to, kad pef vieną tiktai New Yorko portą išveža tereitą mėnesį Europon ant 45 milijonų dolerių tavorų daugiaus, kaip rugsėjo mėnesyje. Laikraščiai praneša, kad užsakymai tolyn gaunama vis didesni, juo daugiaus turto naikinama Europoje.

Kada taip dalykai stovi, tai reikia laukti Amerikoje dar didesnio pabrangimo maisto ir kitų gyvenimo reikmenų. Kapitalistai, matydami, kad galimybai pelningai parduoti savus tavorus Europai, laikys juos niūdeliuose, ir nepardavsi,

—Berryman in Washington Star.

Dėdės Samo tenis: ar pasiseks jam dar sykį atmesti bolę? Bolė — Suv. Valstijų pasiulymas taikos.

nės jų čionai. Be to, dar labai žymiai sumažėjo igabenimas tavorų iš kitų šalių. Todėl spėjama, kad atėjus žiemai, kainos ant visų daiktų Amerikoje bus labai augštos. Sako, kad cukraus svaras krautvėse kaštuos net 15 centų.

Gabenimas tavorų iš Amerikos nebutų dar taip didelė nelaimė šios šalies gyventojams, jeigu jisai atgaivintų čia pramoniją ir suteiktų užsiėmimo bedarbiams. Bet Europoje reikalaujama tiktai tam tikros rūšies daiktų, taip jogei padėjimas darbų galima pastebėti tiktai dalyje pramonijos. Daugelyje pramonijos šakų dirbtuvės kaip stovėjo, taip ir tebestovi, ir tukstančiai žmonių vaikščioja be darbo. Ką jie nelaimingi pradės, kada ateis žiemos šalčiai, o gyvenimo brangumas bus dar didesnis, negu šiandien?

Pristatydami maisto kariaujančioms valstybėms, Amerikos kapitalistai sėpia karę ir tuo būdu nusideda ir prieš Europos ir prieš šalies gyventojus. Bet Suvienytųjų Valstijų valdžia jų nesudraudžia, — ta pati valdžia, kuri nesena liepė visiems žmonėms melstiesi, kad Europoje greičiau įvyktų laiką!

Pinigai, prastai šnekant, nesmirdi. Kad tik butų iš kur jų daugiaus paėmus. Pagal tą principą elgiasi Amerikos kapitalistai, o kadangi jų rankose yra galybė, tai prieš tą principą turi nuselenkti ir "doroti" Wilsono administracija. Kada karės pradžioje kairurie bankieriai buvo ketinę paskolinti Europos valstybėms pinigų, tai Wilsonas pasipriešino tam. O dabar, kaip giridėt, demokratų administracija Washingtone pranešė, kad bus leista gabenti Europon ne tiktai maistas ir armotos, bet ir auksas.

To, žinoma kariaujančioms valstybėms tiktai ir reikia. Koliai joms nepritruks duonos, ginklų ir pinigų, karė galės nesibaigti, nes žmonių gyvastis jų nieko nekaštuoja.

Pasimeldę už taiką, Amerikos kapitalistai su valdžios pritarimu remia žmonių skerdynes Europoje.

Kanadoje bus rekrutuojama karėn dar 100,000 vyrų.

JAVŲ UZDERĖJIMAS.

Suvinetyose Valstijose šiais metais nepaprastai gerai užderėjo javai. Valdžia apskaitė, kad kviečių šimet gauta 892 milijonai bušelių, t. y. 129 milijonais bušelių daugiaus, negu pereiniais metais, kurie irgi buvo geri Amerikoje.

Bet gerai išaugo ne vien tik tai kviečiai. Avių surinkta 1,137,000,000 bušelių, o pereltieji metai davė 1,121,768,000 bušelių, miežių šimet gauta 197 milijonai, o pernai 178 mil. Panašiai ir su vaisiais ir daržovėmis. Žodžiu, tokių gerų metų Amerikos ūkiui, kaip šie, dar nebuvo nekuomet.

Na, o kokios pasekmės? Mums nuolatos pasakoja, kad jeigu gerai užderi ant laukų, tai maistas esti pigus. Rodosi, taip turėtų ir buti. Bet juk visi žino, kad šiandie maistas yra daug brangesnis, negu buvo pirmiaus.

Matoma, maisto kainos priklauso netikėtai nuo užderėjimo, bet ir nuo kitokių priežasčių. Bet ar daugelis galvoja apie tai?

Suvinetyjų Valstijų gyventojai dejuoja, kad šiandie sunku gyventi, vienok retas jų tesirupina daryti, ką nors, kad tą bėdą pašalinus. Didžiama kantriai kenčia, atsidėdama ant Dievo valios.

Dalykas juk aiškus: Jeigu maisto daug, tai jisai turi buti pigus; o jeigu jisai yra brangus, tai kalti tame yra žmonės, kurie juo pirkliuoja.

Tie kapitalistai, kurie iš pirkimo ir pardavimo kraujasi sau milžiniškus lobius, šiandie kaip nori, taip skriaudžia žmones. Jų niekas nesuvaržo; niekas neapeina beturčių darbininkų nuo jų išnaudotojų.

Darosi taip delto, kad valdžia, kuri leidžia įstatymus, kuri saugoja ir pildo juos, susideda iš kapitalistų sėbrų. Ir taip darysis toliai, koliai darbininkai nesusipras ir neišrinksi į valdiškas vietas savo žmonių, socialistų.

Socialistai bus tada bepartaviški.

1) kada už įžėdimą tikėjimo jausmų bus priversti parašyti prieš juos protestą katalikai,

2) kada iškolios išperomis ir benkartais tautpinikus.

Lai gyvuoja šliupo bepartaviškumas!

Darbininko Balsas

Nuo senų jau senų laikų žmonėms ant šio žemės kamuolio tarytum tyčia duota labai skirtos gyvenimo sąlygos. Jų prigimime, rodosi, jokio skirtumo nėra. Kiekvienas sveikas žmogus turi po vieną galvą, dvi rankas, dvi kojas ir t.t. Bet sąlygos, kuriose jie gyvena, taip skiriasi, kaip diena nuo nakties. Kiek vieni turi užsiganėdinimo ir pramogų, tiek antri — daugiaus negu inkvizitoriškų kančių. Išties, daugiaus negu inkvizitoriškų, nes inkvizicijos kančios tęsdavosi tiktai keletą dienų, o darbininkų gyvenimo vargai — dešimtis metų.

Darbininkas kenčia baime rytojaus dienos, šaltį ir badą. Jisai negali džiaugties šeimyniško gyvenimo laime, neturi jokių prakilnesnių linksmybių — vien tik rūpesčiai ir bėdos.

Kaipgi skiriasi nuo to kitos žmonių dalies padėjimas. Ji naudojasi visais gamtos ir visuomenės pagamintais turtais. Rūpesčių nežino, geria ir valgo skaniai, praleidžia laiką smagioje draugijoje, važinėja si gražiais automobiliais po dailiausias miestų gatves ir parkus, lebauja viešbučiuose ir kavinėse ("cafe"), lanko brangius teatrus, puošiasi puikiausiais rubais... Ir kiek dar kitokių smagumų jie turi!

Visam tam reik pinigų, begalės pinigų. Gi visas jų darbas — jeigu dar jie kokiū darbu užsiima — tai ateiti į savo ofisą, pažiūrėti valandą kitą, kaip dirba jų raštininkai, užsiruokyt cigarą ir — eiti, kur traukia išdykė jausmai.

Tad klausimas: iš kur-gi jie gauna tas milžiniškas pinigų sumas savo linksmam gyvenimui?

Anksti rytą, kokią 5 valandą, prie nešvarios gatvės, aprukučioje, nušiupejusioje troboje ruošiasi eiti į fabriką suvargęs darbo žmogus. Atsisveikina su savo žmona ir eina, kad po aštria užveizdos priežiūra išdirbus, dažnai rizikuojant savo sveikata ir gyvasčia, iki vėlybo vakaro. Už tai jisai gauna apie \$1.75.

Štai kas sėpia gaišluosius ponus?

Bet ar tas darbininkas yra nelaimingiausias? O ne! Jisai dar turi šeimyną; bent savo namuose jisai patiria truputį laimės. Jisai turi šiojį tokį uždarbį.

Ką reiškia turėti darbą, kad ir sunku, ir galėti kasdien užpelnyti sau duoną, supranta gerai tiktai tas, kam teko savaites ir mėnesius išbuti be darbo. Aš pats išmėginau tą smagumą vaikščioti apie metus laiko nuo vienos dirbtuvės durų prie kitos. Kiek tai prisikenti žmogus, ir kiek vargo pamatai pas kitus, tokios pat nelaimės ištikčius savo artimus! Kartą man bejieskant vietas dirbtuvėse, priejo apdriskusi moteriškė. Užklausė mane, ar aš neesąs lenkas. Atsakiau, kad moktu lenkiškai kalbėti. Tada ji prašo mane: "Ar negalėtum tamsta man padėti? Mano sunus jau tris mėnesiai kaip serga, neturime duonos nei pinigų. Aš nepajiegiu dirbti. Vienas centas, tai visas mano turtas." — Moteriškė apsiverkė ir atrišus skepaitę parodė tą savo vienintėlį centą. Ką-gi galėjau atsakyti jai, kad ir aš, jaunas ir sveikas vyras, neturiu kur duonos kąsnio užsidirbti.

O kiek tokių senų ir jaunų vargšų yra pasmerkta ašaroms ir badui!

Kokia sąžinė tų žmonių, kurie giria ir remia dabartinę tvarką ir niekina, šmeičia vargšų užtarėjus? Ypač keisti yra musų "dvasiškųjų tėvelių" pasikalbėjimai. Veltui jieskotum pas juos artimo meilės, kuri, jie sako, esanti jų mokslo pamatas. Savo darbuose jie laikosi visai, kitokio principo. Aš persitikrinęs, kad kada numirs tas nelaimingos moteriškės sunus, tai Dievo mokslo skelbėjas, turėdamas dešimtis tuktančių dolerių, neapsiims jo nė palaidoti uždyką. O ką jau bekalbėti apie tai, kad jisai sėlptų dar gyvą žmogų, patekusį į nelaimę.

Mūsų kunigai užtai moka labai smarkiai iškeikti darbo žmonių organizaciją, socialistų partiją, kuri kovoja už darbininkų gerovę ir už žmonių progresą.

Taipgi ir kiti musų žmonės, dažniausiai iš neturtingų tėvų kilę, vos spėja kiek pralobti, teisingu ar neteisingu budu, toiles stvoja į musų skriaudikų eiles, žodžiu ir raštu trukdydami darbininkų vienybę ir susipratimą.

Mūs draugai ir apginėjai yra ekonomiškos ir politiškos darbininkų organizacijos, ir darbininkiški laikraščiai. Kas kovoja prieš juos, tai kenkia mums. Nesusivieniję ir neapsiėsię, mes neprieisime prie laimės, o laimė švies darbo žmonėms tiktai tada, kada įvyks socializmas. Taigi socializmo priešai yra darbininkų ir jų vargančiųjų šeimynų priešai.

Aš tikiu vienok, kad ateis geresnė gadyne darbininkų kleisai. Aš tikiu, kad jokios priešų pastangos nesulaukys musų pergalės, kuri suteiks teisingą tvarką viuomenei. Tikiu, nes matau, kaip auga diena iš dienos susipratusių draugų — kovotojų armija.

Draugai darbininkai! Mes esame amžini kapitalo kankiniai. Mes viską tveriam, bet mes negauname pasinaudoti savo darbo vaisiais. Mes vargstame nuo mažų dienų iki mirties valandos. Gyvenimas mums yra negeresnis, kaip tas kunigų sugalvotasai pragaras. Ne kur kitur, bet čia ant žemės,

mes turime pragarą ir jo kančias. Ir už ką — už tai, kad mes sunkiai dirbame per dienų dienas?

Mums reikia padaryti galas tai pragaro tvarkai. Reikia numesti nuo svės kapitalizmo pančius, kad laisvė, meilė ir gerovė užviešpatautų žmoniųje.

Tik drąsiai stokime petys į petį ir energiškai darbuokimės — visi darbo žmonės!

Rafael Worges.

Laiškai iš Lietuvos

Kareivis Juozapas Krasauskas rugpjūčio 29 rašo broliams Antanui ir Dominikui, Chicagoje.

Važiuoju aš ant baisios ir nematytos ugnies, pakeliui rašau tamstoms šį laišką. Baigniau tarnystę Simferopolyje, o dabar pabaigsiu Suvalkų gubernijoje. Jūs laimingi išvažiavę į Ameriką, aš vienas atkentušiu.

Visi atsarginiai jau surinkti. Visus mus išvažiuojant į karę palaimino taipgi ir musų ginklus — šautuvus ir kanuoles, popai ir kunigai. Šiurpas emė, kuomet laimino ginklus.

Važiuojant į Suvalkus sustabdė musų traukinį ir mes, 27 tukstančiai kareivių išbuvo ten parą. Po to mes ėjome pėsti, bijodamiesi užpuolimo.

Palaiminkit mane, mieli broliai, paskutinį kartą duodu jums žinią ir gal daugiaus nebeprisiesiems mums matyties, ar laiškelių rašyti.

Palaiminkit, kad sunkiai nesužeistų, verčiau ant sykio užmigdytu. Gyvas nebemanau išlikti. Verčiau bučiau mažas numiręs, ne tokias baisybės datyręs. Nelaimingas esu ant šio svieto.

Jezus, Marija, gelbėk nuo sunkių sopulių!

Jonas Šimkus iš Tituvėnų parapijos 27 diepos rašo savo sunui Bronislavui.

Pas mus naujienos labai blogos. Pobilietininkus suėmė 5 metų, 1909—10—11—12 ir 13 metų. Taipgi nuo pat Prūsų rubežiaus iki mus atėmė visus gyvulius ir išvarė į Radviliškį ir Šiaulius. Tituvėnų dar tebėra, bet jau turime žinią, kad ir mus varys 27 liepos.

Rugius ir šieną jau suvežėm, bet vasarojus nepjaunam. Po kelis šimtus gyvulių vyardami pakeliui gano po vasaroją ir negalima nieko sakyti. Kaip musų, taip ir dvaro nieko nedirba. Laukiam ir nežinome ko sulauksime, nežinom nė kur reikės dėties, bet kol-kas stovim ant vietos.

Kariuomenės sutraukė nuo pat rubežiaus iki mus, bet ugnis dar neatsidarė. Kai ugnis atsidarys, tai ir mus varys toliau į Rusiją, jeigu suspės, o mus viską sudegins, jeigu Dievas neduos susitaikyti.

Prusas eina ant musų, pertai gyvulius išvaro, kad jisai atėjęs neturėtų ko valgyti.

Kaip žiurim, tai dabar pas mus darosi sudna diena, laukiam tiktai mirties.

Mielas mano sunau, rašyk laiškus tankiai, tai mes žinysime, kad laiškai eina. Tai mes pakol gyvi busime, tol rašysime. Buk toj pačioj vietoj, kad butų tas pats adresas, tai mes atrašysime. Musų adresas gal bus kitur, gal mus išvarys kur į Rusiją, tai mes tamstai atrašysime, tada žinosi, kur mes esame. Kol-kas dabar išleidžiame iš namų, o paskui per čia laiškai neis, tai mes atsisysime iš kitur.

Dabar paliksime biednais; nepardavėm ir nei kapeikos remanėm, kad taip bus, nieko neturim. Kur turėjau, tai už darbą užmokėjau, o dabar nieko neleidžia parduoti. Mums liudna, kad ant savo gero neturim jokios valios, negalim nei valgyti, nei gerti, tik ašarose plustam.

Sudiev, gal paskutinį kartą pasišnekam per tą baltą popierėlį, bet kad gyvi busime, tai rašysime laiškus kas savaitę.

Petrui Vaitkevičiui, Chicago, jo moteris iš Kražių parapijos rašo liepos 25 d.

Pas mus tokios naujienos. Yra didelis sumišimas, prasidėjo karė ir sakoma yra, kad visoje Lietuvoje kariaus. Niekas neliks gyvas ir viskas nu eis pelenais.

Išrinko visus bilietninkus ir išvarė nieko neliko, tik seni ir maži. Gyvulus varo buriais iš dvarų ir sodžių, ti kpo viena karvę tepaliko. Mėšą ir valgytus atimė. Kareiviai nori valgyti, o kareivių ėjimas Taurage — pulkai raitų ir pėsčių; drauge vežasi ir virtuves.

Baimė ima, negali nė apsaugoti. Žmonės daiktus veža, kur kas išmano ten kavoja ir į žemę kasa. Iš miestų žmonės ir žydus išvarė; verkdami bėga, važiuoja, o kur — tai nežino.

Dar mes tebekenčiam baimę, ašarose plustam, einam į bažnyčią išpažinties, meldžiamės, rengiamės prie mirties. Diena už dienos, gal ir neliks nei vieno mūsų.

Agota Lukšaitė iš Sedos, Telšių pav. liepos 21 d. rašo savo seserei Emilijai Lukšaitei, Chicago.

Naujienos pas mus prasos. Aėmė visus atsarginius kareivius, o taipogi arklus ir karves varo į Mažeikius ir niekas nežino kur juos veš. Pas mus bus badas. Nežinome ar gyvais liksime ar ne, jeigu gyvais liksime, tai badą prisieis kentėti.

Tamošiui Kungiui, Chicago jo moteris iš Zarėnų rašo liepos 22 d.

Pas mus yra didelis svieto sujudimas. Pėnyčioj prieš Škaplerną uredninkai ir desiatnikai pradėjo segioti skelbimus prie stulpų, prie kelių ir sodžiuose. Tą pačią dieną visi turėjo važiuoti su arkliais ir vežimais į Zarėnus, o visi bilietninkai ir atsarginiai aplaikė "paviestkas" visiems pributi į Telšius. Pačtos ir vaikučiai rėkia, alpsta. Dar nežinia ar sugrįš, ar tiesiai iš Telšių išveš į karę.

Sako, kelias Prusai, gal mus kojomis nuneš, o gal Dievas duos, dar susitikys.

M. Šimkus iš Sartininkų, Raseinių pav., 11 d. rugpjūčio rašo savo broliui S. Šimkui, Chicago.

Parašysime apie karę. Pas mus yra blogos naujienos. Visi kareiviai iš kardonos išbėgo į Draudonius ir Tirėlius, o kardoną turi saugot žmonės. Pas mus visi pasirengę išvažiuoti tolyn, tik laukiam valandos, kada ir kur turėsime važiuoti.

Mūsų vyrus taip greitai išvežė, kad nespėjo nei pamislyti kur bėgti. Nakčia gavo paviestkas, kad 10 val. ryte turi važiuoti į Raseinius. Šiandien yra pilnas miestelis žmonių. Vieni verkia vaikus, vai-

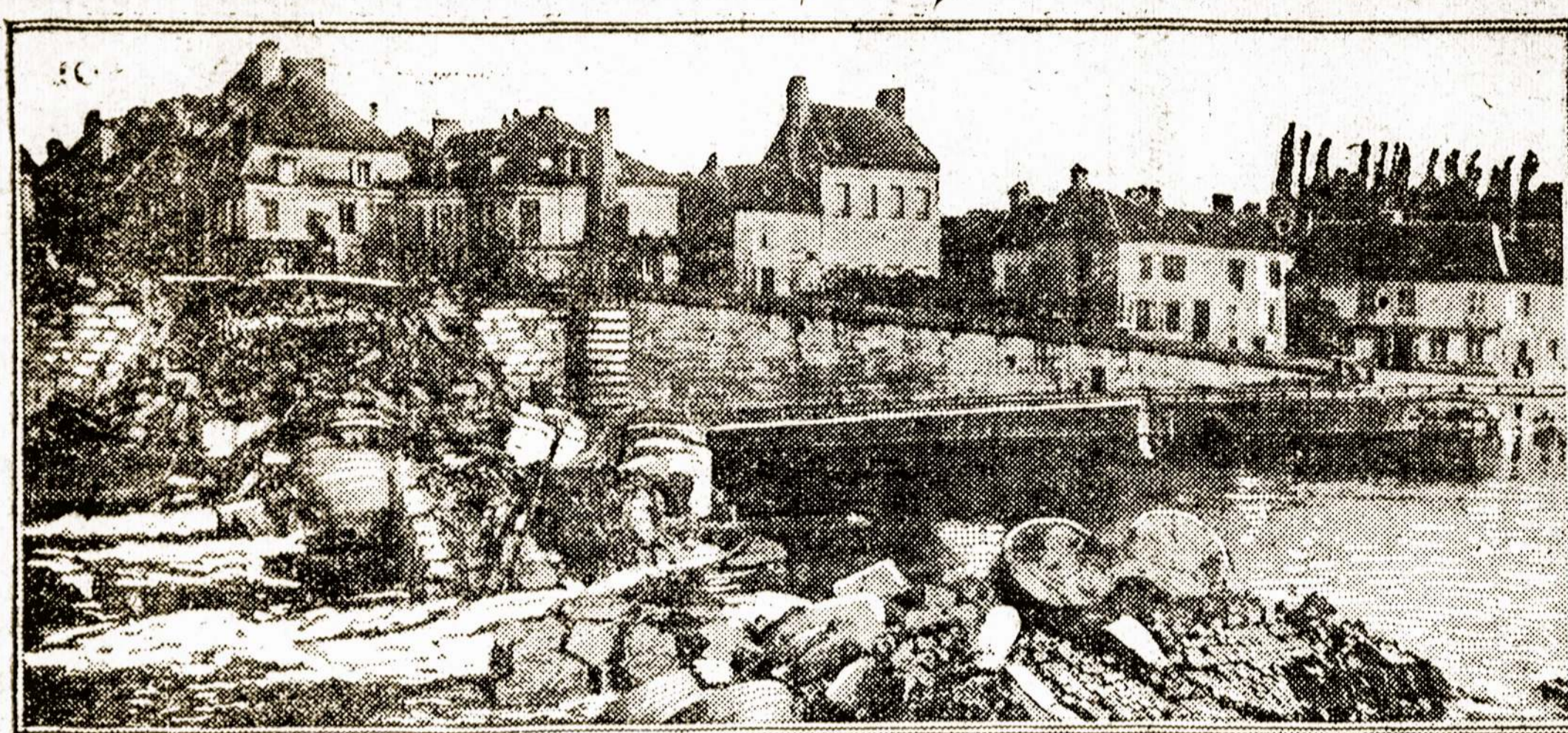

Photo by American Press Association.

Suardytas tiltas ant Oise upės Francijoje. Vežamos armotos kurias vokiečiai atėmė nuo francuzų.

kai tėvų, pačios vyrų, taip kad negalima nei aprašyti. Tik užia miestelis, dar girdisi ir liudnas dainavimas.

8 d. rugpjūčio mūsų vyrai išvažiavo, o 9 d. pribuvo mėlinas debesys kazokų ir dragunų su automobiliais ir armotomis. Mes kuo nevisi apmirėm iš tos baimės. Pastovėjo viena valandą, bet nieko nedarė; labai malonus buvo, kad mes nei manyti nemanėm nuo kazokų tokio švelnumo sulaukti. Po valandos išėjimosi kazokų oficerius pasakė trumpą prakalbą, kad jie atvažiavę ginti mūsų gimtinę nuo priešų ir kad mes gerai užsinlaikytumėm, nes kitaip bus baudžiami mirčia. Po to jie nuvažiavo į Degučius ir Naumiesčių, uždainuodami: *My Donskije kazaki!* O mums tik šalti šiurpuliai per kuną parėjo ir, rodos, kad nebegalėsime perkesti tos baimės.

Sakė kiti, kad 10 d. buvo girdėti kanuolių grovimas prie Naumiesčio. Pradėjo šnekėti, kad rusai pursų raitelius prie Laukgalių sumušė. Šiandien vėl pribuvo vienas korpusas kareivių. Mes nežinome kiek tas korpusas turi, tik kuša, kaip varnai, pilni krumai ir sodžiai. Mes vaigščiojam kaip numirė. Kur eini, kur važiuoji, ten vienas verksmas.

Nežinome, ar gausime nuo tavęs laišką, ar ne, sako, kad gal pačtą atims. Dabar pačto viršininko nėra, yra tik du pačtalionai, tie priima ir išduoda tik paprastus laiškus, o pinigų ir registruotų laišku nepriima ir neišduoda.

Tavo švogeria yra Draudnuose su savo kareiviais, tai jam prisieis į pirmą ugnį eiti. Pirm 3 dienų prieš karės apskelbimą jį pakėlė į vyriausiąjį vachmistrą, bet ir tas jo nelinksmina ir vaikščioja kaip be proto.

Kitą laišką gausi tur-but iš kitos vietos, nes neturim vilties, kad galėsime iškentėti savo nameliuose.

Skubinam rašyti, nes norime pirm pietų išnešti laišką į Prusus, bet kasžin ar be leis eiti į Prusus. (Šis laiškas atėjo per Rusiją, tai matyt kad į Prusus nebeleido eiti. S. Š.).

Zinios ir žiņeles Chicagos žinios

NUO 18-tos GATVĖS

Obuolių diena. Ši diena Amerikoje yra skaitoma obuolių diena. Obuoliai sukrunami, obuoliai parduodami, obuoliai valgomi ir verdami.

Rugsėjo mėnesyje buvo beveik sustojęs išvežimas iš Amerikos medvilnės, užtai pasidaužino išvežimas mėsos, kornų ir gazolino, palyginant su 1913 m. rugsėjo mėnesiu.

Pittsburgo geležies dirbtuvėse darbai, sako, pasigerinę. Dirbtuvėse dirbama daug visokių geležinių daigtų kariaujančioms šalims.

600automobilių skubina pabaigti dirbti automobilių dirbtuvėse Cleveland, Ohio. Automobilius užsakė Francijos valdžia.

Mašinų įrankių dirbtuvės Cincinnati, Ohio, dabar turi daugybę darbo. Daug užsakyimų turi iš Francijos, Anglijos ir Rusijos. Pečių kompanija dirba vežamus pečius Kanados kariuomenei. Batų dirbtuvės taipgi turi daug užsakų iš Kanados.

Columbus, Ohio, fabrikantai praneša, kad irgi turi nemažai užsakų iš kariaujančių šalių. Viena dirbtuvė turinti iš Francijos užsaką padaryti 1,000 transporto vežimų. Viena eksporto kompanija turi užsaką pagaminti įrankių ginklams dirbti. Vienas toks užsakas esąs iš Portugalijos.

Prezidentas Wilsonas buvo padavęs Colorados kasyklų savininkams planą taikymos su streikuojančiais angliakasiais. Bosai prezidento planą atmėtė. Visokios tarybos tarp prezidento ir kasyklų savininkų dabar esančios pertrauktos.

Argentinos buvęs prezidentas, generolas Julio A. Roca numirė vakar. Argentinos prezidentu jis buvo nuo 1892 iki 1904 metų.

Rock Island geležinkeliai yra paskirtas likvidatorius. Geležinkelis subankrutėjęs.

12 d. spalį Apv. Dievo parapijos sklepe buvo susirinkimas, kurį šaukė kun. Kemėšis iš sakyklos. Jis kvietė visų pažintųjų dr-jų valdybas.

Tvarką vedė kun. Kemėšis, kuris ir paaiškino kokiam tikslui tas susirinkimas yra sukvieistas. Butent, prisidėti prie "federiešių" arba, anot jo Lietuvos Politisko Seimo, fondo. Taigi perskaitė to seimo nutarimus.

Pradėjus rinkti komitetą, K. Miklunas ir P. Čepulis patėmijo, kad tas bus nelegališka, nes visi nėra draugijų igaliotais tai daryti ir gal draugijos visai neprisidės. Kun. Kemėšis nedavė K. Miklunui balso, kuomet jis norėjo trečiu sykiu kalbėti, nes, sako, nori tvarką suardyti. Pagalios pasakė, kad kas nenori gali neprisidėti, ir eiti ten, kur patinka.

Po to išaukė vardus bažnytinio komiteto. Po to, komiteto raštininkas užrašė "Vyčius." S. Dargis karštai prieš tai užprotestavo, kad jie negali tos vietos užimti, o turi eiti bažnytinės dr-jos; pradedant nuo seniausių. Kemėši spaskė, kad tai būtų niekai; bet už garbės jėškojimą "Vyčius" nužeminsias ir pastatysias juos paskutinėj vietoj.

Priejus prie tautišku draugijų komitetų rinkimo, P. Čepulis vėl atkartoja, kad tas būtų atidėta apsvarstymui draugijoms, ar jos sutiks ant to. Kun. Kemėšis ant to atsakė, kad jokiū būdu negalima atidėti, nes kiti pradės eiti per stubas ir išnadosi žmones. Gi jeigu tas, kurį išrinksime, draugijai netiktų, tad dr-ja gali kitą išrinkti.

Pasirodė, kad tautišku draugijų komitetų labai maži atsilankė. Užrašinėjo kiekvieną, kuris tik pasisakė, prie kokios draugijos priguli. Kur buvo po kelis narius iš vienos draugijos, rinko tik vieną, o iš kurios draugijos buvo vienas, tai tą užtvirtino rankų pakėlimu. Tą užbaigus kun. Kemėšis paaiškino, kad tų komitetų ir draugijų vardai bus paskelbti laikraštyj, iš ko bus garbė, kad tos apielinkės 22 dr-jos pare-

mia mūsų fondą. Septulis pareikalavo, kad jo ir dr-jos vardas-nebutų dėtas į laikraštį, nes jis nėra dr-jos igaliotas ir jį gali už tai draugija nubausti. Net ir bažnytinijų draugijų valdybos nariai su tuo nesutiko. Bet kun. Kemėšis matomai troško garbės, nes aiškino, kad tai yra nieko, ir su mažais paaiškinimais galima indėti į laikraštį. Čepulis ir A. Booben griežtai pareikalavo, kad jų ir jų dr-jų vardai būtų būtina išbraukti, jeigu talpins į laikraštį. Bet joki atsakymo nebuvo.

Pagalios Alexandravičia iš "Vyčių" prisiminė, kad yra įžeista jų organizacija ir pareikalavo pasiteisinimo, nes "Vyčiai" buvo pirmūniai prie aukų ir paaukavo fondui \$25.00 iš savo kasos. Vienok Kemėšis susiprato, kad gali išeiti negerai ir perėjo prie kitų reikalų svarstymo.

Vienų komitetų susirinkimą nutarė laikyti 16 d. spalį. Visas susirinkimas buvo juokingas ir tuo greitu veikimu buvo tik noras užbėgti kelią antramjam, tikramjam Lietuvos Selpimo Fondui ir noras gauti garbę.

16 d. spalį Apv. Dievo mokykloj atsibuvo antras susirinkimas, bet vienų tik atstovų, kuriuos išrinko 12 d. spalį Susivienijimas. Iš tų atstovų išrinko valdybą iš 7 ypatų. Valdybon pateko vieni bažnytiniai išskiriant kasos globėją J. Greičių, kuris priklauso prie tautiškos draugijos.

Taipgi nutarė parengti vakarą bažnytiniam sklepe, lapkričio 28, pelnas kurio eis "federiešių" fondan.

Kun. Kemėšis paaiškino, kad yra padaryti tam-tikri ženkleliai, kurie kaštuoja 1c, o bus paduodami po 5c. Nutarė parsitraukti 500 tų ženklelių.

Lietuvis Dom. J. Jasas, 1716 Mechanic St., išėjo iš proto. Priežastis — girtuokliavimas. Negalėdami laikyti namie jį išvežė į lignonbutį Elgin, Ill.

Tai pamokinimas girtuokliams prie ko girtuoklystė veda.

Crane Co., kurios dirbtuvės yra prie Canal St. ir kur yra išdirbamos įvairios dudos, paskelbė, kad neapribotam laikui pradės dirbti 4 dienas į savaitę, po 8 val. į dieną.

Kiek laiko lietuvis Stenselis nuo Mechanic gatvės budamas girtu peiliu apipjaustė savo moterį ir pats save bandė nudurti. Dabar likos nuteistas į kalėjimą nuo 5 iki 14 metų.

A. Booben.

SUSIRINKIMAS.

Naujienų Bendrovės šėrininkų susirinkimas 18-to distrikto bus seredoj, 21 spalio (Okt), 8 val. vakare, Naujienų offise. Malonėkite visi pributi. Kviečia Cirkuliacijos KOMISIJA.

Už tai, kad neleido jam parduoti gum'os, keturiolikos metų vaikas James Carley. iš 1033 Blue Island ave., melė akmenį į langą saliuo ant kampos Jackson blvd. ir Plymoph court. Tapo areštuotas.

Max Černy, 1634 Blue Island ave., kurs nušovė 72 metų senį L. Janušėką, 2056 W. 19 str., numirė nuo kulkos, kurią pats peleido sau į galvą.

Benamis, bedarbis, be skatiko pinigų ir alkanas žmogus W. Kleine akmeniu išlaužė langą Stock Yardų mėsinės,

175 N. Fifth ave., ir pasivogė du kumpiu. Tapo sugautas ir areštuotas.

Socialistų priešrinkimiai agitacijos mitingai vakar buvo septyniose vietose. Mitingai laikomi daugiausia viešose mokyklose.

Miss Mary McDowell visgi tikisi, kad ją į pavieto komisijonieres išrinks ir vyrai, jeigu jau moterims neleistu dabar rinkti komisionierių.

Indiana Harbor policinias Juozas Mankus užliko vagilį besiplėšiantį į krautuvę. Abudu pradėjo šaudyties iš revolverių. Abudu krito negyvi.

Garsus Chicagos advokatas kriminalistas James Brady numirė vakar išryto nuo pneumonijos. James buvo dalyvavęs daugelyje garsių kriminališku bylų, ir buvo skaitomas vienu ir geriausių žimovų kriminališku tiesų ir kriminalistų psichologijos. Buvo gynes ir keletą kriminalistiskai prasikaltusių lietuvių. Prie jo lietuvius "privedavo" St. Kodis.

Vakar buvo renkami pinigai gatvėse Chicagos vaikų pašalpos draugijai. Rinko pinigų 1,000 jaunų moterų. Atsirado tris, kurios užsimanė parinkti pinigų sau. Tapo areštuotos.

Strylkarų kompanija nori, kad mieste ant State gatvės būtų leista nutiesti viena rėlių eilė. Majoras tam priešingas.

Roosveltas vakar sakė spyčių Coliseum.

APIPLĖŠĖ VAGONA.

Iš Chicago Eastern Ill. Co. vagono prie 12 gatvės, plėšikas norėdamas pasinaudot pašmės daugiau 20 galionų degtinės, ir daug smulkių prekių. Vagilius tapo sumistas.

APIPLĖŠĖ BU ČERNE.

19 spalį, 2:30 v.l. nakties ant 14 gatvės, vagilė išmė bučernės langą, įėjo vi an ir paėmė \$50.00 iš registerio. Vagiliai ištruko.

NUMIRE.

Vakar vakare pasimirė geršioj apielinkėj žinoma p. Valrija Ramašauskienė, 1908 S. Halsted St.

Paliko dideliame nujudime vyrą ir trejetą mažų vaikelių.

CHICAGOS LIETUVIAI AKTORIAI TURĖS MALONAUS LAIKO SAVO VAKARELYJ.

Lietuvių Dramatiškų Draugijų Susivienijimo komisija draugiškam vakarui surengti savo paskutiniam susirinkime galutinai išdirbo vakaro tvarką ir paskyrė vakarui laiką. Vakarą įvyks subatoj Spalių 24 d., 8 val. vak. Elijošiaus svetainėj, kampas W. 46 gtv. ir W. st., Town of Lake. Dela rimo vienos draugijos nuo kitos paskirtos yra tam tikros spalvos kiekvienai draugijai, kurios kiekvienas narys turės prisisegęs tos spalvos raikštė. Vakarą rengiamas labai stropiai ir yra butnia, kad jame dalyvautų kiekviena draugija prigulinti prie Susivienijimo. Tai pirmutinė proga aktoriam, mylėjtojams sueiti kravon susipažinti vieniems su kita Komisijos raštin Alex. Mice

Socialistų Partijos Platforma

Valstijos rinkimai, Illinois, 1914 m.

Illinojaus valstijos Socialistų Partija, dalis Socialistų Partijos Suvienytųjų Valstijų, susivienijusi su socialistų organizacijomis viso pasaulio, stovi už žmonių teisę naudotis gyvenimu ir laisve ir eiti prie laimės.

Kadangi įrankiai darymo reikiamųjų gyvenimui daiktų randasi privatinėje, ir korporacijų nuosavybėje, tai plačiosios žmonių minios yra spaudžiamos ir apiplėšiamos, jų teisės niekinamos.

Valdydama teismo įstatymų leidimo ir administracijos įstaigas, savininkų klesą gina nuosavybės ir pelno teises, kaip svarbiausią dalyką. Tomis pačiomis priemonėmis ji laiko pavergime darbininkų klesą. Kad taip yra, rodo vilnų dirbtuvių savininkų darbai Lawrence, Massachusetts; šaudymų vyrų, moterų ir vaikų anglių kasyklose West Virginijoje; užpuolimai, dėportavimai ir streiko laužymas Calumeto distrikte, Michigan; neapsakomos niekšybės ir baisus kraujo praliejimas Ludlowe, Coloradoje.

Tokių-pat dalykų gali tikėtis ateities konfliktuose ir Illinoiso darbo klesą, kolai ji nepaiso savo kontrole įstatymų darymo, įstatymų vykinimo ir įstatymų saugojimo įstaigas.

Remia Darbininkų Organizacijas.

Socialistų Partija pripažįsta, kad darbininkų organizacijos atneša didelę naudą darbininkams, išskodamos ir užtikrinamos jiems įvairius pagerinimus, todėl ji remia tas organizacijas visuose jų susirėmimuose su kapitalistų klesą.

Mes tečiau atkreipiame unijų darbininkų dėmesį į tai, kad nors organizacijos ir gali padidinti algas ir pagerinti darbininkų buvį, jos negali iširti didžiojo bedarbių klausimo ir užtikrinti darbininkui pilną jo dalį iš pagamitojo visuomenės turto. Unijos kovoja, kad pagerinus darbo rinkos sąlygas Amerikoje ir Europoje.

Socialistai nori panaikinti darbo rinką, paversdami darbininkus bendrais visų išdirbystės ir padalinimo priemonių savininkais; tati jie padarys, kada socialistai bus išrinkti į valdiškas vietas ir paves visas pramonės į miesty, valstijų ir šalies rankas.

Socialistų partija yra išreiškėja darbo klesos reikalų politikos dirvoje; jos išrinktieji į valdiškas vietas žmonės visuo-melstatė, stato ir statys pirmoje vietoje darbininko teises.

Kad pasiekus savo tikslų Socialistų Partija Illinoiso valstijos gina sekamus reikalavimus:

1. Pensijų seniems darbininkams.
2. Valstijinės apdraudos nuo mirties, ligos ir ugnies.
3. Viešos nuosavybės ant visos vandens jėgos.
4. Valstijos ir miestų nuosavybės ant transporto įrankių.
5. Valstijos ir miestų nuosavybės ant telefonų.
6. Teisingo kooperatyvų susivienijimų įstatymų.

Konstitucijos pataisymo.

7. Socialistų Partija reikalauja, kad būtų įvesta (a) iniciativa, referendumas ir proporcinatė atstovybė; (b) pilna balsavimo teisė moterims;

VALSTIJOS PROGRAMAS.

(c) savyvalda miestams; (b) kad būtų taisoma Illinoiso valstijos konstitucija didžioma balsų dalivaujančių tokiame balsavime.

8. Panaikinimo privatinų samdomo agentūrų ir tolimesnio išplėtojimo nemokamųjų Illinoiso Samdomo Ofisų.

9. Pagelbos iš valstijos ir miestų bedarbiams, suteikiant jiems užsiėmimą prie kelių taisyti ir kitokių viešųjų darbų.

10. Įstatymiško apribojimo inunctionų prisiekusiųjų teismo visose bylose, kurios išklą iš susirėmimų darbo su kapitalu; apsaugos darbininkams ir jų šeimynoms pramonijinių konfliktų laiku; uždraudimo naudotis privatiškai pasamdytąja policija, detektivais ir ginkluotais sargais kivirčiuose kapitalistų su darbininkais.

11. Priverstinio garsinimo stericų, kad niekas per klaidą neužimtų streikuojančiųjų vietų.

Paveldėjimo apribojimas.

12. Pakeitimo šios valstijos įstatymo, kuris paliečia paveldėjimą ir testamentus, taip kad galėtų paveldėti: našlė ne daugiau kaip \$100,000, tesioginiai įpėdiniai ne daugiau kaip \$50,000, kiti gimines ne daugiau kaip \$25,000. Kas nuo to lieka, turi pereiti į valstybės nuosavybę.

13. Pagerinimo viešųjų mokyklų sistemose; įstatymo, kuris duotų galę mokyklų vyriausybei pavesi kiekvieną mokyklą socialiu centru; nemokamų mosklo rankvedžių ir valgio visiems, kurie lanko viešias mokyklas.

14. Panaikinimo suktybių rinkimų praktikoje.

15. Geresnės pensijų sistemos visiems valstijos ir pavietų tarnautojams.

16. Įstatymo, užtikrinančio piketavimo teisę streiko laiku.

Ne tušti prizadai.

Baigdami, mes pabrėžiame, kad Socialistų Partijos platforma tai ne tušti prizadai, kaip senųjų partijų platformos. Oficialiai pranešimai rodo, kad Socialistai, kurie buvo išrinkti dvejį metai atgal, darė ką tik galėdami, kad įvykinus Socialistų platformos reikalavimus. Jie įnešė keturiasdešimt tris bilius pagerinimui darbininkų klesos gyvenimo. Tuos bilius atmetė respublikonų, demokratų ir progresistų politikieriai, kurie atstovauja kapitalistų reikalus.

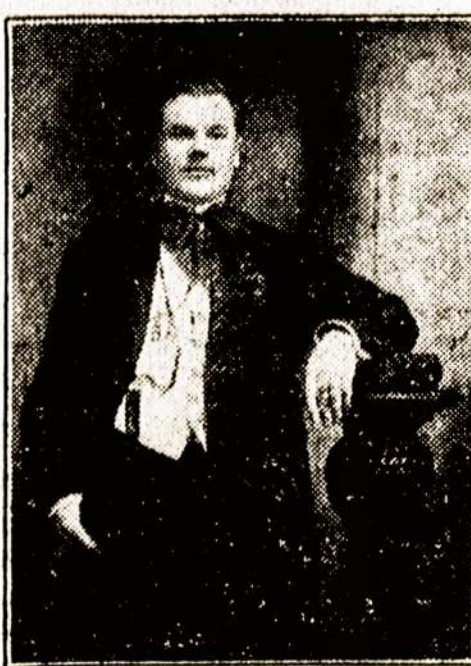
Ar skaitai "LAISVE"

Jeigu dar neskaityti, tai tuojau užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažiuėjimui. "Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išaina 2 sykiu per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.

"Laisvė" telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apsakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrius dėl moterų.

"Laisvės" kaina tik \$2.00 metams, sei metų \$1.00. Užsienij metams 1.00. Nelaik pigai, nes vėliau kaina ra si bus padidinta. Adresuok šitaip: "LAISVĖ" 183 Roebing st., Brooklyn, N. Y.

Telephone Yards 4528.

Turiu už garbę pranešti lietuviams, kad aš malevoju iš mažų didelių paveikslus ant drobės alicia u s maleva. Kurie norite turėti savo namuose paveikslą, atėikit pas mane, o busite užganėdinti su mano darbu.

Parduodu freimus už prieinamą kainą.

J. J. Bagdonas
3239 So. Halsted St., Chicago.

Tel. Droyer 5052
DANTŲ GYDYKLA
DR. K. DRANGELIS
3261 SO. HALSTED STREET
Prieš 33-ąją gatvę
Nuo 8 iki 11 val. ryto,
Nuo 1 iki 4 val. po piet.
Nuo 7 iki 9 val vakare.

"Kova"

Tai geriausias ir prieinamiausias darbo žmonių laikraštis.

"KOVOJ" telpa geriausių rašėjų raštai ir geriausių poetų eilės.

"KOVA" išaina sykį į savaitę ir turi labai daug skaitytojų.

"KOVA" uoliai gina darbininkų reikalus ir kainuoja tik \$2.00 ant mėty.

"KOVA" užsirašydami adresuokite šitaip:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Phone Yards 1995
J. J. SHWORLES
Laikau naujausias mados vyriskų apdrėdulus. Taipgi visoki tabaką, cigarus ir cigarėtus. Musų krautuvė yra atdara visą dieną nedėliomis.
3318 So. Halsted str., Chicago.

Halsted Furniture Co.

1936-1938 S. Halsted Gate. Tarpe 19tos ir 20tos Gatviu.

Ar jus reikalaujate Rakandų (forničių), Karpetų ar Pečių? Jei taip, tai atėikite pas mus, nes mes galime sutauptyti jums pinigų ant jų. Mes parduodame už grynus pinigus ir ant lengvų išmokėjimų. Užlaikome didžiausį forničių storą ant West Side, Zemiausios kainos ir lengviausias sąlygos išmokėjimui. Turime daug lietuvių pardavėjų.

Sis puikus gramofonas su triuba ir be triubos, naujausias mados su pilnu pasirinkimu lietuviškų rekordų tik
\$9.95

Šita geležinių lova, pilno didumo, su brasiiniu viršum ir brasiiniais pagrabinimais visokių spalvų, per šį išpardavimą tik
\$2.79

Sis puikus pečius su nikeliniais apykrasčiais, geras kepėjas ir virėjas, garantuotas ant 20 metų, parduodamas kitose krautuvėse po \$25.00, per šį išpardavimą tik
\$14.95

Puiki pilno didumo supameji kedė iš ažuolo arba raudonojo medžio, stipriai padirbta ir parduvinėjama kitose krautuvėse po \$3.00, pas mus tik
\$1.69

PUIKIOS DOVANOS DYKAI, JUMS NEREIKIA TAUPYTI STAMPŲ.

Parsiduoda

Parsiduoda puikus salūnas lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Savininkas trumpame laike išvažiuoja į Kaliforniją. Gera proga — pelninga vieta.

PETER GADEIKO
1457 N. Wood Str., Chicago, Ill
Parsiduoda labai pigiai kriaučiaus rakandai. Nauja mašina, prosas, veidrodis, ir kitų daiktai. Atsišaukite pas
668 W 18 st 2 lubos iš užpakalio

Parsiduoda gerai apmokanti bucernė; nesą gryno pelno \$40.00 kiekvieną dieną; geram stovyje. Priežastis pardavimo — liga. Parduodama už bilė kokią kainą.

ED. PEKAROVICH,
1621 Ruble St., Chicago, Ill.

Kambarys šviesus, garu šildomas (furnished room) pasirandavoja prieinama kaina. Reikalaujantieji tokio kambario kreipkitės šiuo adr.:
Mankevičius, Rear 2 - 3231 Emerald Ave., (antros lubos) arti So. Halsted Street.

Pajieškojimas

Pajieškau savo dėdės Pranciško Budriaus. Pačina iš Kano gub., Telšių pav., Kontautų parapijos, Kuprėnų sodžiaus. Pirmiau gyveno St. Louis, Mo. Jį patį, ar kas jį žino prašau atsiliepti šiuo antrašu:

Veronika Gelumbicka
1745 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Pajieškau Antano Mischeiklio. Tris mėnesiai atgal gyveno ant 19 gatvės po No. 822; turiu svarbų reikalą. Jis pats arba kas jį žino malonės pranešti šiuo adresu:

Jos Stanislovaitis
3232 Loomis St., Chicago, Ill.

CHICAGIEČIŲ ATYDAI

Gera dovana bus duota tam, kuris duos man informaciją, arba kuris gali pripažinti tą žmogų, kuris išvežė prekes spalio 5 d., 5 valandą panedėlio rytmetį iš lietuviškos krautuvės, 4904 W. 14th Str., Cicero, Ill. Rašyk arba ypatiškaai atsilankyk.

MR. FRANK J. ROST
C. W. Marks Co
41 So. Fifth Ave., Chicago.

DR. THOMPSON
Daktaras ir Chirurgas
1128 Main Street., BRIDGEPORT, CONN.
Kalbama lietuviškai.

Mokykla Angliškos Kalbos.

Kiekvienas išmoks angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti labai trumpame laike per šios mokyklos atskanciją metodą. Dieninės ir vakarinės klamos. Kurie gyvena kituose miestuose Suv. Valst. ir Kanadoj, mokymas per laiskus (korespondenciją) labai pasiekminga metoda. Dėl platesnių žinių rašykite pas:

WATCHES BROS.
- 1741 West 47th Street :: Chicago, Ill.

Tel Canal 947

SUNKŲS LAIKAI
Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužio. Galima įgyti už \$5 ir biskį brangiau, siutus ir žieminius plovčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKĮ MATFRIJOLA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, storą popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

"NAUJIENŲ" REDAKCIJŲ galima nusipirkti šias knygas

Kaipo Zmogus Mansto, parašė James Allen 15c
Iš širdies, parašė James Allen .. 15c
Kaip Padaryti Monus, parašė J. Ilgaudas 50c
Nuosavybės Išsivystymas Paul Lafargue 50c
Moralybės Išsivystymas, parašė L. Krzywicki 25c
Draugijos ir Organizmų Evoliucija, Arthur H. Lewis 50c
Namai Pragarai (komedija) vertė J. Ilgaudas 10c
Darbas, Emile Zola, Pirmas tomas 75c
Audėjai, Gerhard Hauptmann .. 50c
Adomas ir Jieva, J. Ilgaudas ..25c
Amerikos Piliētis, sutaisė J. Ilgaudas. 25c

Telephone Monroe: 6020.

SOKIŲ MOKYKLA

Mokina Dovanai Paskirtais Vakaris Walz, Two-Step, Tango ir kitokius Europiškus ir Amerikoniškus šokius. Szokius paskirtas vakarus. Meldžiu atsilankyti.

Siuo antrašu:
JULIJONAS SILKAUSKAS
1122 So. Displaine St., Chicago. Kamp. 703 W. Bunker street

—Antanai, kiek laiko dabar? Kad aš ir nežinau, užvakar parsinešiau laikrodėlį iš laikrodininko, o šiandien jau vėl stovi.

— Tai ar tu nežinai, kad Norkaitis yra laikrodininkas ir pas jį geriausia laikrodėlius taisyti? Jis gyvena prie 1854 W. North ave. Pas jį kiekvienas gauna gvaranciją ant 2 metų. Jeigu laikrodėlis per mėnetą laiką sustotų, tai jis jį dykai r taisy. Jis taipgi viską pigiai p ro. Sudeda akmenis į žiedus 20c. Taipgi parduoda akinian stiklus, kad ir geriausias po \$1.25. Parduoda viską pigiai kaip ir kiti. Klausk ty, kurie jau pas jį pirkto.

C. NURKAITIS
1854 W. North Ave., Chicago.

Telephone Monroe 3311

DR. PIETRZYKOWSKY
Gydytojas

Gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Speciališkai gydo įsienėjusias vyrų ir moterų ligas pilvo, plaučių ir tt. Valandos: kozną dieną nuo 9 val. iki 12; ir nuo 5 val. iki 9 val. vak. Nedėliomis nuo 9 val. ryto iki 1 v. po pietų.

866 MILWAUKEE AVE. Kampas Racine Ave.

"AUSROS" MOKYKLA.

mokina:

Anglų kalbos, Aritmetikos (rokundų) Knygvedystės, Stenografijos, Typewriting, Pirklybos Teisių, Abelos Istorijos, Geografijos, Algebras, Geometrijos, Trigonometrijos, Braizymo.

Mokinio valandos:
- Nuo 9 išryto iki 5 po pietų. Vakare nuo 7:30 iki 9:30.

3149 S. Halsted st., Chicago, Ill.

DIENRAŠČIO svarba lietuvių gyvenime tapo darodyta, kada lietuviai pradėjo gauti kasdien NAUJIENAS.

Šiandien be NAUJIENU negali apseiti nei vienas lietuvis, kuris tik moka skaityti.

NAUJIENOS kiekvienam tapo taip jau reikalingos, kaip ir kasdieninė duona.

Ir paskutiniai atsitikimai lietuvių gyvenime parodė, kokią didelę reikšmę dabar jame turi

NAUJIENOS

PIRMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE